

Kanc.Skr. (Til Biskoppen over Fyens Stift)

Angaaende Forordningen af 30.Mai 1828.

Kancelliet har med Deres Høiærværdigheds Betænkning af 30.September d.A. modtaget en Forestilling, hvori Amtsprovst N.N. har fremsat følgende Spørgsmaal angaaende Forordningen af 30.Mai 1828 § 18 og Kancelliets Cirkulærskrivelse af 4.Oktober s.A.

1) Har en Fader intet Valg af Tilnavn for sine Børn foruden de i Cirkulærets Nr. 1 omtalte 3, nemlig hans eget Tilnavn, Tilnavn efter hans eget Fornavn og Stedets Navn, eller kan han efter eget Tykke give sine Børn et aldeles vilkaarligt Navn, f. Ex. Efter en Stedfader, en Slægting, en Velgjører, hans eget Fødested eller Profession.

2) Naar Faderen vælger at give Barnet Tilnavn efter Fødestedet, skal derved forstaas Byen, eller, i Tilfælde, den enkelte Gaard eller Hus, eller kan ogsaa Sognets eller Godsets Navn vælges til Tilnavn, og skal, naar Faderen imellem 2 Børns Fødsel har skiftet Bolig, Børnene saaledes have hvert deres Tilnavn, eller det følgende Barn bære samme Navn, som det første, altsaa efter dettes, ei sit eget Fødested.

3) Ved at anvende, hvad der i fornævnte Cirkulære Nr. 1 er bestemt, at yngre Børn bør have samme Tilnavn som deres ældre Sødskende, indtræffer og vil endnu i en Række af Aar indtræffe det Tilfælde, at ældre Sødskende ere fødte og døbte førend Forordningen af 30. Mai s.A. udkom og altsaa ikke i Kirkebogen have faaet noget Tilnavn udtrykkelig bestemt. Desaaarsag forespørges, hvad der i saadanne Tilfælde skal være Regel, om enten

a) det nu fødte yngre Barn skal gives det samme Tilnavn som efter Egnens Brug og Faderens Stand maa antages at til komme de ældre Børn, altsaa en Almuesmands Børn Tilnavn med Endelsen sen og datter efter Faderens Fornavn, derimod Børn af Middelstanden og de høiere Klasser Faderens Tilnavn uforandret;

b) eller om det Tilnavn, som Faderen efter det tilladte Valg giver sit nu fødte Barn, ogsaa skal gjælde for de Børn, som ere fødte før 30.Mai 1828, og om dette Tilnavn da nu skal tilføies de ældres Navn i Kirkebøgerne, ogsaa i det Tilfælde, hvor de ældre Børn ere fødte i et andet Sogn;

c) eller om den almindelige Bestemmelse, at Sødskende skulle have samme Tilnavn, ikkun skal gjælde uindskrænket som ere fødte siden 30.Mai 1828, og at saaledes nogen tilfældig Ulighed med Hensyn til de Sødskende, som ere fødte dels før dels efter denne Termin, kan tilstræbes som en Følge af Overgangen til en ny Tingenes Orden.

4) Da Cirkulærets Nr. 2 bestemmer, at et uægte Barn ikke uden den opgivne Faders Samtykke maa døbes med hans Familienavn, spørges:

a. om herved ogsaa forstaas Barnefaderens Tilnavn efter hans egen Faders Fornavn;

b. om Barnefaderens Samtykke er nødvendigt for at give det uægte Barn Tilnavn efter hans Fornavn;

c. paa hvilken Maade Præsten har at forvise sig om Barnefaderens Samtykke til at give Barnet hans Tilnavn;

d. hvad Præsten skal gjøre, naar et uægte Barns Moder dør, førend Barnet døbes, eller hun gaar fra Samling og der ingen af hendes Frænder forefindes, som kan eller vil bestemme dets navn.

5) Forstaas Cirkulærets Nr. 2 rigtigt, naar det antages som den almindelige Regel, at et uægte Barn bærer Moderens Familienavn eller Tilnavn, hvorfra Navngivelse efter Moderens Fornavn, Stedets Navn eller efter Barnefaderen ere at anse som Undtagelser.

6) Da de given Bestemmelers Øieme, at tilveiebringe ogsaa blandt Almueklassen noksom kjendelige og forskjellige Navne, formentlig vilde fremmes, om et staaende Familienavn forenedes med det afvexlende Fadernavn, saa at f. Ex. Hans Pedersen Krag's Søn maatte hedde Jens Hansen Krag og hans Datter Karen Hansdatter Krag, forespørges, om en saadan Navngivelse kan tiltrædes og bør tilraades.

Foranlediget heraf skulde man i Gjensvar tjenstligt melde :

ad 1) Da Lovgiveren ikke har indskrænket Forældrenes sædvanlige Ret til selv at bestemme det Navn, hvormed Barnet ved Daaben skal benævnes, ved noget andet Lovbud end ved den i Forordningen af 30. Mai s.A. § 18 indeholdte Bestemmelse, at Navnet ikke maa være upassende, og Kancelliets Cirkulære af 4. Oktober s.A. har tilkjendegivet, at bemeldte Forordning, ved at befale Barnets Benævnelse med Familie= eller Stammenavn, ikke har forandret noget i selve de Regler, hvorefter disse Navne fra først af dannes, saa kan Præsten ikke nægte at døbe et Barn med det Tilnavn, som vedkommende Fader eller Moder begjærer, naar dette Tilnavn baade i sig selv er passende og tillige dannet efter de sædvanlige Regler, hvorved Kancelliet dog maa bemærke, at et Pigebarns Tilnavn ikke herefter kan gives ved "Datter", men bør være det samme, som er givet eller vil blive givet hendes Brødre.

ad 2) Spørgsmaalets første Del bortfalder efter det Valg, der i Besvarelsen paa 1. Spørgsmaal er erkjendt at tilkomme Faderen og dets anden Del er besvaret ved Cirkulæret af 4. Oktober s.A. 1. Post 2. Membrum.

ad 3 a) Naar intet fast Familienavn forhen er antaget i Familien, har Faderen ved at bestemme det første Barns Navn, som efter Forordningens Emanation døbes, det oven omhandlede Valg, uden at det kommer i Betragtning, at de forhen døbte Børn paa den i Bondestanden brugelige Maade have faaet et efter Faderens Fornavn dannet Tilnavn, hvilket Navn, saalænge det forandres i hver Generation efter Faderens Fornavn, intet Familienavn udgjør.

ad b og c) Skjøndt det maa ønskes, at ogsaa de ældre Børn føre det samme Tilnavn som nu gives de yngre, findes der dog ikke i Anordningerne nogen Hjemmel for at gjøre dette til Pligt.